

Силабус навчальної дисципліни «Історія структуралізму: від антропології до мистецтва перекладу»	
Напрямок підготовки	Доктор філософії
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Освітньо-наукова програма	Філологія у вимірах сьогодення: мовознавство, літературознавство, перекладознавство
Статус дисципліни	Дисципліна професійної підготовки
Мова навчання	Українська
Семестр	II
Кількість кредитів ЄКТС	6
Форма підсумкового контролю	Іспит
Викладачі	<p>Васько Роман Володимирович, доктор філологічних наук, професор, професор кафедри германської і фіно-угорської філології, ректор КНЛУ.</p> <p>Валігура Ольга Романівна, доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри східної філології КНЛУ.</p> <p>Висоцька Наталія Олександрівна, доктор філологічних наук, професор, професор кафедри теорії та історії світової літератури КНЛУ.</p> <p>Потапенко Сергій Іванович, доктор філологічних наук, професор, професор кафедри англійської філології і філософії мови КНЛУ.</p> <p>Стефанова Наталія Олександрівна, доктор філологічних наук, доцент, доцент кафедри англійської філології і філософії мови КНЛУ.</p>
Анотація навчальної дисципліни	<p>Дисципліна «Історія структуралізму: від антропології до мистецтва перекладу» належить до переліку дисциплін професійної підготовки фахівця зі ступенем доктора філософії за спеціальністю 035 Філологія. Вона спрямована на поглиблення і систематизацію знань аспірантів про історію структуралістського руху та засадничі принципи структуралістської методології у соціальних і гуманітарних науках; онтологічне розуміння та епістемологічний сенс категорії «структура», семіологічний підхід до вивчення соціальних і культурних явищ. Курс сприяє усвідомленню аспірантами необхідності дотримання норм професійної етики, академічної доброчесності та розширення загального культурного світогляду. У межах цієї дисципліни професійної підготовки аспіранти опановують вміння організовувати, планувати і вирішувати завдання власного професійного та особистісного розвитку і самовдосконалення в науково-дослідній та викладацькій діяльності, а також здатність застосовувати у фаховій діяльності норми і принципи професійної етики, нести відповідальність за дотримання академічної доброчесності під час здійснення наукової-дослідної та педагогічної діяльності.</p> <p>Дисципліна професійної підготовки «Історія структуралізму: від антропології до мистецтва перекладу» складається з трьох змістових модулів. <i>Перший модуль</i> «Генеза структуралізму: витоки та засадничі принципи структуралістської теорії і методології» покликаний забезпечити формування у здобувачів вищої освіти за третім (освітньо-науковим) рівнем системні уявлення про виникнення і розвиток структуралізму, роль історико-культурного контексту у становленні структуралізму, напрями, теорії і методології структуралістської парадигми, понятійний апарат і спеціальну термінологію структуралізму та його теоретико-методологічні основи, а також його розмах і вплив на соціально-гуманітарні дослідження.</p> <p><i>У другому модулі</i> «Структуралістські підходи у соціальних і гуманітарних науках. Структуралізм у філології» розглядаються засадничі положення загальної теорії</p>

структуралізму і постструктуралізму, основні підходи до витлумачення структуралізму як філософського напрямку, його ролі в розвитку гуманітарних наук загалом і філологічних зокрема, позиціонування теоретичних і методологічних настанов структуралізму для пізнання науки і культури; узагальнюється і систематизується досвід представників Празької школи функціональної лінгвістики (М. Трубецької, Р.Якобсон), глосематики Л. Єльмслєва, американської школи структурної лінгвістики (Ф. Боас, Е. Сепір, Л. Блумфілд), підхід К. Леві-Строса у дослідженні міфів через уподібнення будови культури будові мови (структурна антропологія), трансформаційний розвиток ідей Ф. де Соссюра про «мову» і «мовлення» та термінопонять «система» і «структура» в аналітиці мови (за Е. Бенвеністом) французькими структуралістами Р. Бартом, Цв. Тодоровим, Ж. Женеттом, К. Бремоном, А.-Ж. Греймасом; окреслюється проблематика наративу і наративності в літературній критиці, культурознавчих і семіотичних студіях (Ю. Лотман, Ю. Крістева, Ж. Бодріяр).

У третьому модулі «Семіотика і теорія культурних трансферів» розкривається статус і позиція формальних і структурних методів у гуманітарних науках ХХІ ст.; даються уявлення про єдність принципу «структури» як основи семіотичних досліджень, роль «знака» і «знаковості» у системі культури в тріаді знак – структура – (кон)текст; узагальнюється досвід нових практик прочитання текстів різних жанрів і форм як основного об'єкту дослідження семаналізу, явищ культури – у термінах трансляції «несвідомої» структури; розкриваються семіотичні моделі перекладу в процесі переходу від численних систем прообразів до мовного знака.

Загальний обсяг (відповідно до робочого навчального плану)

б кредитів ЄКТС; 180 год., у тому числі:		
	Денна/вечірня форма навчання	Заочна форма навчання
лекції	40 год.	14 год.
семінарські заняття	20 год.	6 год.
практичні заняття	–	–
консультації	–	–
самостійна робота	120 год.	160 год.

Передумови до вивчення або вибору навчальної дисципліни

Для успішного засвоєння дисципліни професійної підготовки аспіранти повинні володіти знаннями в галузі філософії, культурології, антропології, психології, лінгвістики. Знання та навички, отримані в результаті вивчення таких дисциплін, створюють необхідні передумови для засвоєння освітнього компоненту «Історія структуралізму: від антропології до мистецтва перекладу» і мають високу ступінь кореляції з ними.

Аспіранти повинні *знати* засадничі категорії і понятійну базу культурно-філософського знання, основні категорії лінгвістики та семіотики, загальні принципи і методи сучасних методологій гуманітарного пізнання, провідні лінгвістичні і семіотичні концепції й ідеї, а також *вміти* використовувати в професійній діяльності знання про антологію структуралізму від його позиціонування як загальнонаукового підходу, філософського напрямку до усвідомлення його методологічних настанов для пізнання науки та культури.

Мета вивчення дисципліни

Підготувати висококваліфікованого й конкурентноспроможного фахівця зі ступенем доктора філософії за спеціальністю 035 Філологія шляхом *формування системного наукового бачення* світоглядних проблем сучасної гуманітаристики, що дозволить *поглибити, систематизувати* наявні і *створити* нові цілісні знання про генезу, становлення та еволюційні трансформації структуралізму як форми гуманітарного пізнання й осмислення навколишньої дійсності у термінах філософії, антропології, фольклористики, лінгвістики, літературознавства; про сучасний стан, актуальні проблеми та новітні наукові парадигми і методології філологічних досліджень, які мають у своїй основі ідеї й концепції структуралізму; *підвищити* науково-дослідницьку компетентність й академічну культуру здобувачів ступеня доктора філософії; *спонукати* до пошуку нових ефективних шляхів розв'язання комплексних проблем в галузі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності; *сприяти* усвідомленню аспірантами необхідності дотримання норм професійної етики, академічної доброчесності та розширення загального культурного світогляду; *формувати здатність* планувати і вирішувати завдання власного професійного та особистісного розвитку, стратегії власного дослідницького самовдосконалення, необхідні для здійснення науково-дослідної та викладацької діяльності.

Компетентності, які аспірант набуде в результаті навчання

Здатність до оволодіння системним науковим світоглядом, аналізу, синтезу і генерування нових ідей.

Здатність планувати і здійснювати комплексні дослідження на основі набуття універсальних навичок дослідника, зокрема усної та письмової презентації результатів власного наукового дослідження українською мовою.

Здатність до осмислення філософсько-світоглядних засад, сучасних тенденцій, напрямів і закономірностей розвитку вітчизняної і світової науки в умовах глобалізації й інтернаціоналізації.

Здатність до наукового пізнання, застосування здобутих знань у практичній діяльності на засадах загальної та спеціальної методології.

Здобуття глибоких знань у галузі філології, зокрема засвоєння основних концепцій, розуміння теоретичних і практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану наукових філологічних знань, оволодіння термінологією з досліджуваного наукового напрямку.

Здатність збирати дані для філологічного дослідження, систематизувати та інтерпретувати їх.

Здатність аналізувати філологічні явища з погляду фундаментальних філологічних принципів і знань, класичних та новітніх дослідницьких підходів, а також на основі відповідних загальнонаукових методів.

Здатність розв'язувати широке коло проблем і завдань у галузі філології на основі розуміння їх природи, чинників впливу, тенденцій розвитку і з використанням теоретичних та експериментальних методів.

Здатність до продукування нових ідей і розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності.

Здатність формулювати наукову проблему в галузі філології (мовознавство, літературознавство, перекладознавство), робочі гіпотези досліджуваної проблеми, що передбачає глибоке переосмислення наявних і створення нових цілісних знань та/або професійної практики.

Здатність визначати методологічні засади комплексного філологічного дослідження у сферах мовознавства, літературознавства та перекладознавства, самостійно розробляти й запроваджувати методологію дослідження, яка базується на результатах наукових розвідок, міжнародних стандартах і рекомендаціях. Удосконалювати методи проведення експериментальних досліджень і застосування методів статистичної та кількісної обробки одержаних результатів.

Здатність виявляти спільні та відмінні тенденції в розвитку лінгвістики, літературознавства й перекладознавства.

Здатність використовувати системні знання мови в теоретичному / практичному, синхронному / діяхронному, діалектологічному, стилістичному, соціокультурному, семіотичному аспектах для аналізу та синтезу ідей, задіювати системні знання сучасних мовознавчих, літературознавчих і перекладознавчих студій у власній дослідницько-інноваційній діяльності.

Результати навчання з дисципліни

1. Усвідомлення необхідності системних наукових знань про становлення, розвиток і трансформаційні зміни структуралізму як форми гуманітарного і методологічного пізнання для аналізу та синтезу ідей у самостійному науковому дослідженні і їх застосуванні у написанні науково-дослідної роботи з лінгвістики / літературознавства / перекладознавства.

2. Здатність оперувати засадничими положеннями загальної теорії структуралізму і постструктуралізму, основними підходами до витлумачення структуралізму як загальнонаукового підходу, філософського напрямку, його ролі в розвитку соціальних і гуманітарних наук та позиціонування його теоретичних і методологічних настанов для пізнання науки та культури загалом.

3. Професійно застосовувати поглиблені та набуті знання з історії структуралізму, напрямів, теорій і методологій структуралістської парадигми та оперувати спеціальною термінологією в обраній галузі.

4. Здатність виявляти системне знання понятійного апарату теорій і методологій структуралізму, проблем і концепцій, наявних у працях видатних вітчизняних і зарубіжних учених.

5. Здатність визначати основні концептуально значущі термінопоняття, провідні лінгвістичні і семіотичні концепції і теорії та використовувати їх при аналізі різножанрових дискурсів.

6. Здатність самостійно та критично мислити через набуття вмінь аналізувати релевантні явища на тлі сучасних лінгвістичних / літературознавчих / перекладознавчих концепцій, а також вміння визначати основні мовні феномени, дотичні до ідей структуралізму.

7. Здатність обирати і застосовувати оптимальні технології наукової комунікації (в усній і письмовій формах), побудовані на правилах професійної етики та академічної доброчесності науковця та освітянина, що дозволяють здійснювати розв'язання типових задач в різних галузях професійної практики.

8. Здатність планувати і вирішувати завдання власного професійного та особистісного розвитку і самовдосконалення в науково-дослідній та викладацькій діяльності.

9. Здатність налагоджувати та підтримувати контакти з фаховими спільнотами у власній науково-дослідній і педагогічній діяльності, побудовані на правилах і принципах академічної доброчесності науковця та освітянина, ефективно взаємодіяти з колегами в моно- та мультидисциплінарних командах.

10. Здатність застосовувати у фаховій діяльності норми і принципи професійної етики, нести відповідальність за дотримання академічної доброчесності під час здійснення наукової-дослідної та педагогічної діяльності.

Тематичний план занять	Змістовий модуль 1.
	Генеza структуралізму: витоки та засадничі принципи структуралістської теорії і методології
	1.1. <i>Історія структуралізму та його засадничі принципи.</i> 1.2. <i>Становлення теорії і методології структуралізму.</i>
	Змістовий модуль 2.
Структуралістські підходи у соціальних і гуманітарних науках.	
	Структуралізм у філології
	2.1 <i>Структурна антропология К. Леві-Строса: об'єкт, предмет, міждисциплінарні зв'язки.</i> 2.2 <i>Антропология міфу, фольклору, літератури.</i> 2.3. <i>Структурна поетика та її резонанс у різних школах структуралізму.</i> 2.4. <i>Структуралізм у лінгвістиці. Французько-швейцарська школа структуралізму. Структурна лінгвістика Ф. де Соссюра і Е. Бенвеніста.</i> 2.5. <i>Структурна фонологія та її аспекти у працях празького лінгвістичного гуртка та їх послідовників.</i> 2.6. <i>Копенгагенська школа структуралізму.</i> 2.7. <i>Лондонська школа структуралізму.</i> 2.8. <i>Американський структуралізм та генеративізм.</i> 2.9. <i>Постструктуралізм як сучасний тип знання. Текстоцентризм сучасних дискурсивних студій.</i>
	Змістовий модуль 3.
	Семіотика і теорія культурних трансферів
	2.1 <i>Когнітивна семіотика.</i> 3.2. <i>Семіотичні моделі у перекладі.</i> 3.3. <i>Семіозис різножанрових дискурсивних практик.</i>

Система оцінювання результатів навчання

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
<p>ПРН 1. На основі системного наукового світогляду аналізувати складні явища суспільного життя, пов'язувати загальнофілософські проблеми з вирішенням завдань, що виникають у професійній та науково-інноваційній діяльності, застосовувати емпіричні й теоретичні методи пізнання.</p> <p>ПРН 2. Знати основні класичні та новітні філологічні концепції, фундаментальні праці конкретної філологічної спеціалізації, глибоко розуміти теоретичні й практичні проблеми в галузі дослідження.</p> <p>ПРН 3. Уміти проводити огляд, критичний аналіз, оцінку й узагальнення різних наукових поглядів у галузі дослідження, формулювати й обґрунтовувати власну наукову концепцію.</p> <p>ПРН 4. Обирати адекватну предмету філологічного дослідження методологію, запроваджувати сучасні методи наукових досліджень для розв'язання широкого кола проблем і завдань у галузі філології.</p> <p>ПРН 13. <i>Визначати мету власного наукового дослідження, генерувати нові ідеї, мислити абстрактно, адаптуватися до нових умов і ситуацій.</i></p> <p>ПРН 14. <i>Формулювати наукову проблему в галузі філології (мовознавство,</i></p>	<p>Методи організації та здійснення діяльності: (пояснення, лекція, практичні; репродуктивні та проблемно-пошукові; самостійної роботи. Методи стимулювання і мотивації навчальної діяльності: дискусія, пізнавальні ігри, створення ситуації інтересу у процесі викладення створення новизни, життєвий досвід аспіранта.</p> <p>Методи контролю і самоконтролю навчальній усний, тестовий, самоконтроль і самооцінка.</p> <p>Логічні методи навчання: абстрагування, аналізу і синтезу, індуктивний, дедуктивний.</p> <p>Дослідницький метод.</p>	<p><i>Вхідний контроль</i> (як передумова успішної організації вивчення дисципліни).</p> <p><i>Поточний контроль</i> (оцінюється самостійна робота та інші види навчальної діяльності аспіранта; проводиться на кожному практичному занятті та за результатами виконання самостійної роботи та передбачає оцінювання теоретичної підготовки і практичних навичок аспірантів із зазначеної теми (у тому числі самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на практичних заняттях).</p> <p><i>Модульний контроль</i> (оцінювання модульної контрольної роботи).</p> <p><i>Підсумковий (семестровий) контроль</i> (проводиться у формі іспиту за обсягом усього матеріалу, визначеного робочою програмою</p>

літературознавство, перекладознавство), та робочу гіпотезу з досліджуваної проблеми. ПРН 16. Виявляти спільні та відмінні тенденції розвитку лінгвістики, літературознавства й перекладознавства.		навчальної дисципліни).
--	--	-------------------------

**Система оцінювання результатів навчання аспірантів
з дисципліни «Історія структуралізму: від антропології до мистецтва перекладу»**

Види навчальної діяльності аспіранта	Аудиторна навчальна робота аспіранта			Самостійна навчальна робота аспіранта	Модульна контрольна робота
	Тема 1-2 (Тематичний модуль 1)	Тема 3-9 (Тематичний модуль 2)	Тема 10-12 (Тематичний модуль 3)		
Максимальна кількість балів	10	10	10	20	20

Модульний контроль. Семестровому контролю з навчальної дисципліни «Історія структуралізму: від антропології до мистецтва перекладу» передую написання аспірантами модульної контрольної роботи.

**Критерії оцінювання модульної контрольної роботи з дисципліни
«Історія структуралізму: від антропології до мистецтва перекладу»**

Модульна контрольна робота включає 2 завдання, з яких кожне оцінюється за наступними критеріями. Відповідь на кожне завдання модульної контрольної роботи оцінюється за 10-бальною шкалою.

9-10 балів виставляються за вичерпну, змістовну, логічну та послідовну за викладом відповідь, що містить самостійні судження та демонструє здатність творчого розв'язання завдання.

6-8 бали виставляються за умови, що відповідь правильна, повна, змістовна, послідовна, але містить незначні помилки у викладі теоретичного матеріалу і практичного розв'язання проблеми, рівень самостійності суджень недостатній.

3-5 балів виставляються за умови, що відповідь неповна, схематична, є неточності і помилки в розкритті проблеми, рівень самостійності суджень недостатній.

2 бали і менше виставляється за умови відсутності вичерпаної відповіді на питання, наявності значної кількості неточностей і фактологічних помилок, що свідчить про поверховість знань аспіранта.

Виконане завдання має включати такі складники: обґрунтування актуальності, викладення змісту, висновки.

Максимальна кількість балів за виконану МКР становить 20.

У кінці вивчення навчального матеріалу модуля напередодні заліково-екзаменаційної сесії викладач виставляє одну оцінку за аудиторну та самостійну роботу студента як середнє арифметичне з усіх поточних оцінок за ці види роботи з округленням до десятої частки. Цю оцінку викладач трансформує в рейтинговий бал за роботу протягом семестру шляхом помноження на 10. Таким чином, максимальний рейтинговий бал за роботу протягом семестру може становити 50.

Модульна контрольна робота є складником семестрового рейтингу. Наприкінці семестру виконується модульна контрольна робота з дисципліни. Модульні контрольні роботи можуть оцінюватися в 4-бальній системі («відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»)).

Ці оцінки трансформуються в рейтинговий бал за МКР у такий спосіб:

«відмінно»	– 20 балів;
«добре»	– 16 балів;
«задовільно»	– 12 балів;
«незадовільно»	– 8 балів.
Неявка на МКР	– 0 балів.

Підсумковий (семестровий) контроль проводиться з метою оцінювання результатів навчання аспірантів на завершальному етапі вивчення дисципліни.

**Підсумковий (семестровий) контроль результатів навчання аспірантів з дисципліни
«Історія структуралізму: від антропології до мистецтва перекладу»**

№ з/п	Форма підсумкового контролю	Види навчальної діяльності студента	Максимальна кількість балів
	Передбачений підсумковий контроль – <i>іспит</i>	Аудиторна та самостійна навчальна робота студента	50
		Модульна контрольна робота (МКР)	20
		Іспит	30

Підсумковий контроль

Іспит

Іспит може відбуватися в усній формі, письмовій формі або складатися з письмової та усної частин. Максимальний екзаменаційний бал становить **30**. Викладач може оцінювати відповідь студента на іспиті у 4-бальній шкалі. Ця оцінка трансформується в **екзаменаційний рейтинговий бал** у такий спосіб:

- “відмінно” – 30 балів;
- “добре” – 23 бали;
- “задовільно” – 18 балів;
- “незадовільно” – 0 балів.

За рішенням кафедри відповідно до затверджених нею критеріїв відповідь студента на кожне питання іспиту може оцінюватися в багатобальній системі – **максимум 30 балів за весь іспит**.

Якщо аспірант на іспиті з дисципліни, з якої він мав семестровий рейтинговий бал **менше 42 балів**, отримує **позитивну** екзаменаційну оцінку (“відмінно” (“5”), “добре” (“4”), “задовільно” (“3”); 18 – 30 балів – якщо оцінювання здійснюється в багатобальній системі), то такому аспіранту виставляється підсумкова оцінка з дисципліни за національною шкалою «задовільно», за шкалою ЄКТС – **Е**, а у відомості обліку успішності в графі «**Кількість балів за 100-бальною шкалою**» виставляється **60 балів**.

Підсумковий рейтинговий бал студента за вивчення навчальної дисципліни є сумою семестрового рейтингового бала й екзаменаційного рейтингового бала.

Підсумкова оцінка за національною шкалою і шкалою ЄКТС виставляється за таблицею:

Підсумковий рейтинговий бал студента (кількість балів за 100-бальною шкалою)	Оцінка за шкалою ЄКТС	Підсумкова оцінка за дисципліну за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
82 – 89	B	добре
75 – 81	C	
66 – 74	D	задовільно
60 – 65	E	
0 – 59	FX	незадовільно

Політика курсу

Аспірант вважається допущеним до семестрового контролю, якщо він виконав усі види робіт, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни.
Незалежно від форми здобуття третього рівня вищої освіти (очної (денної і вечірньої) і

заочної) аспіранти зобов'язані відвідувати аудиторні заняття і проходити всі форми поточного та підсумкового контролю, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни.

У разі неможливості аспірантам вечірньої та заочної форми здобуття освіти відвідувати всі аудиторні заняття з об'єктивних причин, вони складають індивідуальний графік відвідувань (не менше 50%), а решту завдань виконують дистанційно. Аспіранти погоджують цей графік із викладачем і відділом науково-дослідної роботи. Графік повинен бути затверджений проректором з наукової роботи.

Якщо аспіранти денної форми здобуття вищої освіти через поважні причини (хвороба, надзвичайні сімейні обставини тощо) не можуть відвідувати певну кількість аудиторних занять, вони мають їх відпрацювати. Процедура та форми терміни відпрацювання аспірантами денної форми здобуття освіти пропущених занять із навчальної дисципліни визначає кафедра іспанської та французької філології і доводить до відома аспірантів конкретні графіки відпрацювання пропущених занять з дисципліни і критерії оцінювання.

Під час роботи над письмовими роботами не допустимо порушення академічної доброчесності. Зокрема: • використання в роботі чужих текстів чи окремих фрагментів без належного посилання на джерело, зі змінами окремих слів чи речень; • використання перефразованих чужих ідей без посилання на їх авторів; • видавання за власний текст купленого чи отриманого за нематеріальну винагороду чужого тексту чи його фрагменту; • несамотійне виконання будь-яких навчальних завдань (якщо це не передбачено вимогами програми); • фальсифікація результатів наукової чи навчальної роботи; • посилання на джерела, які не використовувалися у роботі, • залучення підставних осіб до списку авторів наукової чи навчальної роботи, участь таких осіб у поточній чи підсумковій оцінці знань.

Основні види відповідальності аспірантів за порушення академічної доброчесності: • повторне проходження оцінювання (контрольна робота, залік тощо); • повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; • відрахування із закладу освіти; • позбавлення академічної стипендії; • позбавлення наданих закладом освіти пільг з оплати навчання.

Рекомендована література

Основна:

1. *Історія філософії*. (2006). Словник (За заг. ред. В.І. Ярошовця). К.: Знання України.
2. Леві-Строс, К. (2000). *Первісне мислення* / Пер. з фр. Сергія Йосипенка. К.: Український центр духовної культури.
3. Леві-Строс, К. (2000). *Структурна антропологія* / Пер з фр. Зоя Борисюк. К.: Основи.
4. Сосюр, Ф. (1998). *Курс загальної лінгвістики* / Пер. з фр. Андрій Корнійчук, Костянтин Тищенко. К.: Основи.
5. Фуко, М. (2003). *Археологія знання* / Пер. з фр. К.: Основи.
6. Хомський, Н. (2000). *Роздуми про мову* / Пер. з англ. Кошового О. П. Львів: Ініціатива.
7. Seizov, O. & Wildfeuer, J. (2017). Introduction: Rethinking multimodality in the twenty-first century. In *New studies in multimodality: Conceptual and methodological elaborations*. Seizov, O. & Wildfeuer, J. (eds.). London: Bloomsbury.
8. Vasko, R. (2019). Reflection of the Ancient Rituals Semiotics in Cultural Etiquette Forms of Politeness. *Logos*. Vilnius, 98, 94–104. DOI: 10.24101/logos.2019.10 Retrieved from http://www.litlogos.eu/L98/Vasko_e.html
9. Vasko, R. V., Korolyova, A. V. (2020). Intertextuality of Julia Kristeva and Hypothetical Relationships of Her Theories with Ancient Types of Writing. *Religiskifilozofiski raksti*. Retrieved from <https://dspace.lu.lv/dspace/handle/7/31603>

Додаткова:

1. Валькман, Ю. Р. (2012). Когнитивная семиотика в процессах образного мышления. *Problems of Computer Intellectualization. National Academy of Science of Ukraine V.M. Glushkov Institute of Cybernetics, ITEA*. Kyiv – Sofia.
2. Лук'янець, В. С., Кравченко, О. М., Озадовська, Л. В. (2000). *Сучасний науковий дискурс: Оновлення методологічної культури*. К.
3. Попович, М. (2008). Кльод Леві-Строс: між структурою та мітом. *Критика*, 12 (134).
4. Рікер, П. (2001). Що таке текст. Пояснення і розуміння. *Антологія світової*

- літературно-критичної думки XX ст., за ред. Марії Зубрицької. Львів : Літопис.
5. Соболь, О. (1995). Майбутнє філософії: постмодерністський дискурс. *Генеза*, 1 (3).
 6. Ярошовець, В. І. (2004). *Історія філософії: від структуралізму до постмодернізму*. К.: Знання України.
 7. Ivanytska, M. (2019). Translator's Personality Shaping: Competence Approach. *PSYCHOLINGUISTICS*, 26(2), 135–156. DOI: <https://doi.org/10.31470/2309-1797-2019-26-2-135-156>.
 8. Herman, D. (2003). Regrounding Narratology: The Study of Narratively Organized System of Thinking. T. Kindt and H.-H. Muller. *What is Narratology: Questions and Answers Regarding the Status of a Theory*. Berlin: Walter de Gruyter.
 9. Kristeva, J. (1981). *Le langage, cet inconnu (Une initiation à la linguistique)*. P. : Seuil.
 10. Peirce, Ch. (1960). Collected Papers. Vol. I and II: *Principles of Philosophy and Elements of Logic*. Cambridge: Mass.